

השִׁחָתוֹן שֶׁל כָּל אֶדָם צָרִיף לְהִיּוֹת כֶּף לִפְנֵי בִשְׁעָה שֶׁמִּבְרַךְ אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, כְּדִי שֶׁתִּשְׁרֶה עָלָיו בְּרַכָּה מִלְּמַעְלָה, וְלֹא יֵרָאֶה כִּרְקֻנִית, שֶׁהָרִי הַבְּרַכּוֹת שֶׁלְּמַעְלָה לֹא שׂוֹרוֹת בְּמִקּוֹם רִיק, שֶׁכְּתוּב (מַלְכִים-ב ד) הַגִּידִי לִי מַה יֵשׁ לָךְ בַּבַּיִת, וְהָרִי פָּרְשׂוּהוּ הַחֲבָרִים. שִׁחָתוֹן שֶׁלֹּא נֶאֱמָרוּ עָלָיו דְּבָרֵי תוֹרָה (ולא בָּרַךְ עַל אוֹתוֹ מִזּוֹן לְקִדּוֹשׁ-בְּרוּךְ הוּא), עָלָיו כְּתוּב (ישעיה כח) כִּי כָּל שִׁחָתוֹת מְלֹאוּ קִיא צֹאֵה בְּלִי מְקוֹם. וְאֲסוּר לְבָרַךְ עַל אוֹתוֹ שִׁחָתוֹן.

מַה הַטַּעַם? מִשּׁוּם שֶׁיֵּשׁ שִׁחָתוֹן וְיֵשׁ שִׁחָתוֹן. שִׁחָתוֹן שֶׁהוּא מְסֻדָּר לִפְנֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְמַעְלָה וְעוֹמֵד תָּמִיד לְסֻדָּר בּוֹ דְּבָרֵי תוֹרָה וְלִהְכִלִּיל בּוֹ אוֹתוֹת שֶׁל דְּבָרֵי תוֹרָה, (וְהוּא בְּרַכַת הַמִּזְוֵן, שֶׁיֵּשׁ פְּסוּקִים וְדְבָרֵי תוֹרָה וְאוֹתוֹן אוֹתוֹת שֶׁל דְּבָרֵי תוֹרָה נִכְלָלִים בּוֹ בְּאוֹתוֹ שִׁחָתוֹן) וְהוּא לּוֹקֵט אוֹתָם אֵלָיו וְכוֹלֵל אֶת כָּלָם לְתוֹכוֹ, וּבָהֶם מְשַׁתְּלֵם וְשֹׂמֵחַ וְיֵשׁ לוֹ שְׂמֵחָה. וְעַל שִׁחָתוֹן זֶה כְּתוּב (יחזקאל מא) זֶה הַשִּׁחָתוֹן אֲשֶׁר לִפְנֵי ה', לִפְנֵי ה', וְלֹא מִלִּפְנֵי ה'. יֵשׁ שִׁחָתוֹן אַחֵר שֶׁאֵין בּוֹ חֵלֶק שֶׁל תוֹרָה, וְאֵין לוֹ חֵלֶק בְּקִדְשֵׁת הַתּוֹרָה. וְאוֹתוֹ שִׁחָתוֹן נִקְרָא קִיא צֹאֵה, וְזֶהוּ בְּלִי מְקוֹם, שֶׁאֵין לוֹ חֵלֶק בְּצַד הַקְּדוֹשָׁה כְּלוּם.

מִשּׁוּם כֶּף, שִׁחָתוֹן שֶׁלֹּא נֶאֱמָר עָלָיו דְּבָרֵי תוֹרָה הוּא שִׁחָתוֹן שֶׁל קִיא צֹאֵה, הוּא שִׁחָתוֹן שֶׁל אֱלִיל אַחֵר. אֵין בְּאוֹתוֹ שִׁחָתוֹן חֵלֶק בְּסוּד הָאֱלוֹהִים הָעֲלִיּוֹן. שִׁחָתוֹן שֶׁדְּבָרֵי תוֹרָה נֶאֱמָרִים עָלָיו, הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא נוֹטֵל אוֹתוֹ שִׁחָתוֹן וְשֵׁם אוֹתוֹ לְחֻלְקוֹ. וְלֹא עוֹד, אֶלֶּא סוּרֵי"א, הַמְּמַנֶּה הַגְּדוֹל, נוֹטֵל כָּל הַדְּבָרִים הַלְלוֹ, וְשֵׁם דִּיוֹקָן אוֹתוֹ הַשִּׁחָתוֹן לִפְנֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. וְכָל אוֹתָם דְּבָרֵי הַתּוֹרָה שֶׁנֶּאֱמָרוּ עָלָיו

שִׁחָתוֹן דְּכָל בַּר נֶשׂ אֶצְטְרִיף לְמַהוּי הַכִּי קָמִיה, בְּשַׁעֲתָא דְקָא מְבַרַךְ לִיה לְקוּדְשָׁא בְרִיף הוּא, בְּגִין דִּתְשִׁרִי עָלֵיה בְּרַכָּתָא מְלַעֲיָלָא, וְלֹא יִתְחַזִּי כִּרְקֻנִיָּא, דְּהָא בְּרַכָּאן דְּלַעֲיָלָא לֹא שְׂרִיין בְּאַתְרֵי רִיקְנִיָּא, דְּכַתִּיב, (מַלְכִים ב ד) הַגִּידִי לִי מַה יֵשׁ לָךְ בַּבַּיִת, וְהָא אוּקְמוּהָ חֲבָרִיָּא. שִׁחָתוֹן דְּלֹא אֶתְמַר עָלֵיה מְלִי דְאוּרִיָּתָא, (בס"א אינו, ולא בְּרוּךְ עַל הַהוּא מִזּוֹנָא לְקוּדְשָׁא בְּרוּךְ הוּא) עָלֵיה כְּתִיב, (ישעיה כח) כִּי כָּל שִׁחָתוֹת מְלֹאוּ קִיא צֹאֵה בְּלִי מְקוֹם. וְאֲסִיר לְבָרַכָּא עַל הַהוּא שִׁחָתוֹן.

מִאי טַעְמָא. בְּגִין דְּאִית שִׁחָתוֹן, וְאִית שִׁחָתוֹן. שִׁחָתוֹן אִיהוּ דְקָא מְסֻדָּרָא קָמִיה דְקוּדְשָׁא בְרִיף הוּא לְעֵילָא, וְאִיהוּ קִיָּמָא תְּדִיר לְסֻדָּרָא בִּיה פְּתַגְמֵי אוּרִיָּתָא, וְלֹא־כְלָלָא בִּיה אֲתוּוֹן דְּמְלִי דְאוּרִיָּתָא, (בס"א אינו, דָּא הוּא בְּרַכָּתָא דְּמִזְוֵנָא, דְּאִית פְּסוּקֵי וְכִלֵּי דְאוּרִיָּתָא וְאִינוּן אֲתוּוֹן דְּמְלִי אוּרִיָּתָא אֲתַכְלִילֵן בִּיה כַּהוּא שִׁחָתוֹן) וְאִיהוּ לְקִיט לֹוֹן לְגַבִּיָּה, וְכִלִּיל כְּלָהוּ בְּגִיָּה, וּבָהוּ אֲשַׁתְּלִים, וְחַדִּי, וְאִית לִיה חֲדוּהָ. וְעַל שִׁחָתוֹן דָּא כְּתִיב, (יחזקאל מא) זֶה הַשִּׁחָתוֹן אֲשֶׁר לִפְנֵי יי', לִפְנֵי יי', וְלֹא מִלִּפְנֵי יי'. שִׁחָתוֹן אַחְרָא אִית, דְּלֹא אִית בִּיה חוּלְקָא דְאוּרִיָּתָא, וְלִית לִיה חוּלְקָא בְּקִדְוֶשָׁה דְאוּרִיָּתָא, וְהַהוּא שִׁחָתוֹן אֶקְרִי קִיא צֹאֵה, וְדָא אִיהוּ בְּלִי (ד' קנ"ג ד' ע"א) מְקוֹם, דְּלִית לִיה חוּלְקָא בְּסֻטְרָא דְקִדְוֶשָׁה כְּלוּם.

בְּגִין כֶּף, שִׁחָתוֹן דְּלֹא אֶתְמַר עָלֵיה מְלִי דְאוּרִיָּתָא, אִיהוּ שִׁחָתוֹן דְּקִיא צֹאֵה. אִיהוּ שִׁחָתוֹן דְּטַעְוָא אַחְרָא. לִית בְּהַהוּא שִׁחָתוֹן חוּלְקָא בְּרִזָּא דְאַלְהָא עֲלָאָה. שִׁחָתוֹן דְּמְלִי אוּרִיָּתָא אֶתְמָרוּ עָלֵיה, קִדְשָׁא בְרִיף הוּא נְטִיל הַהוּא שִׁחָתוֹן, וְשׂוּי לִיה לְחוּלְקִיָּה. וְלֹא עוֹד, אֶלֶּא סוּרֵי"א רַב מְמַנָּא, נְטִיל כָּל אִינוּן מְלִין, וְשׂוּי דִּיוֹקָנָא דִּיהוּא שִׁחָתוֹן קָמִי קִדְשָׁא בְרִיף

עולים על אותו שלחן, ומתעטר (ומזדמן) לפני המלך הקדוש. משמע שכתוב זה השלחן אשר לפני ה', שמתעטר (שמזדמן) לפני הקדוש ברוך הוא. שלחנו של אדם עומד לטהר את האדם מפל חטאיו. אשרי הוא מי שאלה השנים עומדים על שלחנו - דברי תורה, וחלק לעניים. מאתו שלחן.

בשמערים אותו שלחן מלפני אותו אדם, שני מלאכים קדושים מזדמנים לשם, אחד מימין ואחד משמאל. אחד אומר: זהו שלחן של המלך הקדוש שפלוגי מסדר לפניו, מסדר יהיה תמיד השלחן הזה בכרכות עליונות, ושמן ומשחה עליונה הקדוש ברוך הוא ישרה עליו. ואחד אומר: זהו השלחן של המלך הקדוש שפלוגי מסדר לפניו, זה שלחן שעליונים ותחתונים יכרכו אותו, מסדר יהיה שלחן זה לפני עתיק הימים בעולם הזה ובעולם הבא. רבי אבא, פשהיו מעלים את השלחן מלפניו, היה מכסה אותו והיה אומר: סלקו שלחן זה בצניעות, שלא יהיה בבושה לפני שלוחי המלך. השלחן שאדם זוכה לו לעולם הבא, וזוכה לו למזון של העולם הזה, ומזכה אותו להודע לטוב לפני עתיק הימים, ומזכה אותו להתוסף כח וגדל במקום שצריך. אשריו חלקו של אותו אדם בעולם הזה ובעולם הבא.

רבי יעקב אומר, כתוב (שמואל א' כ') ויהי כל יודעו מאתמול שלשם וגו', הגם שאול בנביאים. וכי שאול בחיר ה' מקדם לכן הנה, שכתוב הראיתם אשר בחר בו ה'. לא כתוב אשר בוחר בו, אלא אשר בחר בו, מקדם לכן. ובשעה

הוא. וכל אינון מלין דאורייתא דאתמרו עליה, סלקין על ההוא פתורא, ואתעטר (כ"א ואתעטר) קמי מלפא קדישא. משמע דכתיב זה השלחן אשר לפני יי' דאתעטר (כ"א ואתעטר) קמי קדשא ברוך הוא. שלחן דבר נש, קיימא לדכאה ליה לבר נש, מפל חובוי. זכאה איהו, מאן דאלין תרין קיימין על פתוריה. מלי דאורייתא. וחולקא למספנין, מההוא שלחן. כד סלקין ההוא פתורא מקמיה דבר נש, תרין מלאכין קדישין אזדמנן תמן, חד מימינא, וחד משמאלא. חד אמר דא איהו שלחן דמלפא קדישא, דפלוגא קא מסדר קמיה, מסדר יהא תדיר פתורא דא, בברכאן עלאין, ומשחא ורבו עלאה, קדשא ברוך הוא ישרי עלוי. וחד אמר, דא איהו שלחן דמלפא קדישא, דפלוגא קא מסדר קמיה, דא פתורא די עלאי ותתאי יברכו ליה, מסדר יהא האי פתורא קמי עתיק יומין, בהאי עלמא, ובעלמא דאתי.

רבי אבא, כד הוה סלקין פתורא מקמיה, הוה חפי ליה, והוה אמר סליקו האי פתורא בצניעו, דלא יהא בכסופא קמי שלוחי מלפא. שלחן דבר נש זכי ליה לעלמא דאתי, וזכי ליה למזונא דהאי עלמא, וזכי ליה לאשתמודעא לטב קמי עתיק יומין, וזכי ליה לאתוספא חילא ורבו באתר דאצטריך. זכאה איהו חולקיה דההוא בר נש, בהאי עלמא ובעלמא דאתי.

רבי יעקב אומר, פתיב (שמואל א' כ') ויהי כל יודעו מאתמול שלשם וגו', הגם שאול בנביאים. וכי שאול בחיר יי' מקדמת דנא הוה, דכתיב, (שמואל א' כ') הראיתם אשר בחר בו יי', אשר בוחר בו לא כתיב, אלא אשר בחר